

Brusel 9. dubna 2020
(OR. en)

7271/20

SOC 205
EMPL 162
ECOFIN 228
EDUC 121

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	6809/20 + COR 1-3
Předmět:	Závěry Rady o strategii pro udržitelný růst na rok 2020 a společné zprávě o zaměstnanosti

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o strategii pro udržitelný růst na rok 2020 a společné zprávě o zaměstnanosti, které byly přijaty písemným postupem dne 8. dubna 2020.

Závěry Rady o strategii pro udržitelný růst na rok 2020 a společné zprávě o zaměstnanosti

KONSTATUJÍC, ŽE

1. Roční strategie pro udržitelný růst stanoví priority v oblasti hospodářské a sociální politiky a politiky zaměstnanosti v EU a jejích členských státech v roce 2020, přičemž zdůrazňuje, že hospodářský růst není cílem sám o sobě, ale musí být přínosný pro lidi a planetu. Chceme-li dosáhnout environmentální, technologické a demografické transformace, musíme přejít na ekologický růst a mobilizovat inovativní digitální a udržitelné technologie s cílem zajistit kvalitní pracovní místa a zvýšit produktivitu, aby tato změna byla spravedlivá a inkluzivní. Při transformaci našeho sociálně tržního hospodářství musíme dbát na to, aby Evropa nadále disponovala nejpokročilejšími systémy sociálního zabezpečení na světě.
2. Tyto priority jsou v souladu s těmi, jež jsou stanoveny ve strategické agendě Rady a vymezeny Komisí. V zájmu podpory přechodu na klimaticky neutrální, spravedlivou, inkluzivní a konkurenceschopnou ekonomiku a za účelem společného uplatňování zásad evropského pilíře sociálních práv a plnění cílů udržitelného rozvoje by měla být přijata vyvážená politická opatření týkající se následujících čtyř oblastí: životní prostředí, produktivita, spravedlnost a makroekonomická stabilita. Ekologická transformace má potenciál vytvořit nová pracovní místa a přispět k lepší kvalitě života, ale bude zapotřebí významných veřejných a soukromých investic, aby bylo možné řešit krátkodobé kompromisy a případné nepříznivé dopady a zajistit, aby nikdo nezůstal opomenut.

3. Evropské hospodářství nadále roste a míra zaměstnanosti dosáhla rekordní výše, avšak je třeba vyvinout další úsilí k řešení zbývajících sociálních rozdílů a nerovností. Navzdory předpokládanému hospodářskému zpomalení dosáhne míra zaměstnanosti v EU v roce 2020 pravděpodobně 75 %. Riziko chudoby nebo sociálního vyloučení se v posledních letech výrazně snižuje, avšak dosažený pokrok pravděpodobně zůstane výrazně pod cílovou úrovní snížení o 20 milionů do roku 2020. Příjmová nerovnost je také nadále vysoká a za posledních deset let vzrostla.
4. Evropa dosahuje pokroku při naplňování evropského pilíře sociálních práv. U 9 z 14 hlavních ukazatelů srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů, který evropský pilíř sociálních práv doplňuje, dochází ke konvergenci napříč členskými státy. Další investice do dovedností, do dostupných, přiměřených a udržitelných systémů sociální ochrany a boj proti chudobě nebo sociálnímu vyloučení jsou zásadní pro podporu spravedlnosti a vzestupné konvergence. Aktivní politiky na trhu práce by měly být dobře integrovány se sociálními politikami a měly by prosazovat aktivní začleňování na trhu práce a ve společnosti.
5. Jako dlouhodobý strategický rámec pro tvorbu politik v kontextu evropského semestru a hlavních směrů politik zaměstnanosti sloužila strategie Evropa 2020. Tato strategie se chýlí ke konci a je důležité vycházet z jejích úspěchů a příslušným způsobem do evropského semestru začlenit zásady evropského pilíře sociálních práv, jakož i cíle udržitelného rozvoje OSN. Evropský semestr by neměl být přetěžován.

ZDŮRAŽŇUJÍC, ŽE

6. Aby byly ambiciózní politiky v oblasti klimatu a životního prostředí úspěšné, neměl by být nikdo opomenut. Za tímto účelem by měla být zajištěna odpovídající podpora pro občany a regiony, na něž může mít přechod na klimatickou neutralitu nepříznivý dopad. Stejně tak budou investice do inovativních digitálních a udržitelných technologií a dovedností klíčové pro využití nových příležitostí.

7. Pokračování hospodářského růstu sice vedlo ke zlepšení situace na trhu práce, avšak růst mezd zůstává mírný. Chudoba pracujících je v EU stále vysoká navzdory skutečnosti, že v roce 2019 byla zvýšena úroveň minimální mzdy ve většině členských států, kde zákonná minimální mzda existuje. K řešení chudoby pracujících je nezbytný mnohostranný přístup, který zahrnuje širokou škálu politik. Počet nedobrovolných částečných pracovních úvazků v několika členských státech zůstává vysoký a širší využívání atypických forem práce přispívá k segmentaci trhu práce. Dobře navržené právní předpisy na ochranu zaměstnanosti by měly chránit pracovníky, aniž by narušovaly přechody mezi zaměstnáními či vytvářely pobídky k falešné samostatné výdělečné činnosti. V tomto ohledu má klíčový význam zapojení sociálních partnerů.
8. V souvislosti s demografickými a technologickými změnami, omezeními environmentálních zdrojů a geopolitickými nejistotami bude budoucí prosperita silně záviset na vyšší produktivitě a inovacích, které mají potenciál kompenzovat snižování podílu osob v produktivním věku. Toho nelze dosáhnout bez rozsáhlých investic do vzdělávání, odborné přípravy a dovedností, které podstatně ovlivňují pracovní vyhlídky lidí. Účast na vzdělávání dospělých, zejména těch, kteří mají nízkou kvalifikaci, se však v posledním desetiletí zvýšila jen nepatrně, přičemž pouze několik členských států dokázalo dosáhnout významného zlepšení. Zlepšení dostupnosti kvalitních systémů vzdělávání a odborné přípravy a snížení míry předčasných odchodů ze vzdělávání je i nadále zásadní pro zajištění účasti všech ve společnosti.

9. Výzvou zůstává dosažení rovnosti žen a mužů. Širší přístup k cenově dostupným a kvalitním službám předškolního vzdělávání a službám péče a dlouhodobé péče, jakož i odpovídající politiky v oblasti rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem mohou pomoci zejména ženám v tom, aby nastupovaly do zaměstnání nebo v něm setrývaly, což přináší pozitivní výsledky, včetně zmírnění dětské chudoby. Konkrétní opatření pro řešení rozdílů v odměňování žen a mužů, například zvyšováním transparentnosti odměňování, jsou zavedena pouze v několika členských státech. Situace mladých lidí ve věku 15–24 let na trhu práce se stále zlepšuje, avšak v některých členských státech zůstává značná část z nich nezaměstnaná nebo ekonomicky neaktivní. Dále je třeba posílit začlenění na trhu práce u nedostatečně zastoupených skupin, včetně osob z přistěhovaleckého prostředí, Romů a osob se zdravotním postižením. Kapacita veřejných služeb zaměstnanosti k poskytování cílených aktivních politik na trhu práce pro různé skupiny uchazečů o zaměstnání se zlepšila, avšak problémy přetrvávají, zejména pokud jde o oslovování těch, kteří jsou trhu práce nejvíce vzdáleni, a o zajištění lepší integrace a spolupráce se sociálními a zdravotnickými službami.
10. Díky příznivému hospodářskému prostředí a vývoji na trhu práce se značně zlepšila celková sociální situace, což se odráží v obecném zvýšení disponibilního příjmu domácností a v poklesu míry silné materiální deprivace a v menším rozsahu též v počtu osob žijících v domácnostech, v nichž (téměř) žádný člen nemá zaměstnání. Celková míra ohrožení chudobou i chudoba pracujících však zůstaly v zásadě stabilní a v některých zemích se disponibilní příjem domácností nevrátil na úroveň před krizí. Kromě toho se v roce 2018 zmenšil dopad sociálních transferů (kromě důchodů) na snižování chudoby a nadále se zvyšovalo riziko a intenzita chudoby u osob žijících v domácnostech, v nichž (téměř) žádný člen nemá zaměstnání.
11. Některé zranitelné skupiny, jako jsou děti, osoby se zdravotním postižením, osoby z přistěhovaleckého prostředí a romského původu, často čelí výrazně vyššímu riziku chudoby nebo sociálního vyloučení. Bezdomovectví, extrémní projev chudoby, se v posledních deseti letech rozšířilo a špatné podmínky bydlení se v některých členských státech týkají významného podílu domácností.

12. Podíl populace v produktivním věku již v členských státech EU v průměru klesá a má klesat dále, zatímco se očekává, že index závislosti starých osob se výrazně zvýší, což bude vytvářet tlak na systémy sociální ochrany (včetně důchodů a služeb dlouhodobé péče). V této souvislosti je zásadní přijmout vhodná opatření (například na podporu delšího pracovního života), která přispějí k udržitelnosti a přiměřenosti důchodových systémů a budou řešit problém relativního úbytku pracovní síly.
13. Zásadním prvkem blahobytu, jakož i přínosem pro hospodářství a společnost je dostatečný přístup všech osob ke kvalitním službám zdravotní péče, dlouhodobé péči, podpoře zdraví a prevenci nemocí, jež jsou zajišťovány udržitelnými systémy zdravotnictví. V důsledku demografických změn roste význam investic do zdravotní péče, dlouhodobé péče a lepší bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Za účelem řešení těchto a dalších problémů je nutné pokračovat v modernizaci systémů zdravotní a dlouhodobé péče při plném respektování vnitrostátních pravomocí v této oblasti.
14. V souvislosti se vznikem nových forem práce jsou modernizovány systémy sociální ochrany, přičemž řada členských států rozšiřuje jejich pokrytí a zlepšuje jejich přiměřenost. V souladu s vnitrostátními podmínkami by měl být přístup k sociální ochraně zajištěn pro všechny bez ohledu na jejich pracovní postavení.
15. Potýkáme se s narůstajícími problémy v oblasti sociální soudržnosti napříč členskými státy i v rámci členských států. V posledních deseti letech se v členských státech prohloubily nerovnosti v oblasti příjmů, v přístupu k základním službám a v příležitostech. Rozdíly mezi chudými a bohatými regiony v Evropě se zvětšují. Technologické změny a ekologická transformace přinesou nové příležitosti, ale mohly by také uvedené rozdíly dále zvýšit, a jsou proto zapotřebí odpovídající investice, jakož i trvalé úsilí o vzestupnou konvergenci mezi členskými státy a v rámci členských států.

16. Dobře fungující sociální dialog je i nadále klíčovým prvkem evropského sociálně tržního hospodářství, avšak míra angažovanosti se v jednotlivých členských státech značně liší. Zapojení sociálních partnerů do přípravy reforem může zlepšit jejich koncepci a provádění a v konečném důsledku vést i k lepším sociálně-ekonomickým výsledkům. Je třeba zvážit, jak zajistit, aby sociální partneři disponovali dostatečnými kapacitami pro účast na politické debatě. Při zajišťování toho, aby reformy byly koncipovány a prováděny účinně, hraje důležitou úlohu rovněž zapojení organizací občanské společnosti.

RADA EVROPSKÉ UNIE

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, ABY

- Promítly do svých národních programů reforem priority roční strategie pro udržitelný růst a zohlednily závěry společné zprávy o zaměstnanosti.
- Zintenzívnily úsilí o provádění zásad evropského pilíře sociálních práv a přispěly k vypracování akčního plánu EU pro dosažení cílů tohoto pilíře.
- Provedly doporučení pro jednotlivé země z roku 2019 a případně doporučení pro eurozónu z roku 2019.
- Ve svém úsilí zaměřeném na dosažení konvergence využívaly srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů, monitoru výsledků v oblasti zaměstnanosti a monitoru výsledků v oblasti sociální ochrany.
- Uznały ve svých národních programech reforem cíle udržitelného rozvoje relevantní v rámci evropského semestru.

VYZÝVÁ KOMISI, ABY

- Přednostně vypracovala strategii na období po roce 2020, která bude zahrnovat jasné a ambiciózní cíle v oblasti zaměstnanosti a v sociální oblasti, založenou na evropském pilíři sociálních práv a na výsledcích strategie Evropa 2020 a zohledňující společné posouzení Výboru pro zaměstnanost a Výboru pro sociální ochranu z roku 2019, a zapojila Výbor pro zaměstnanost a Výbor pro sociální ochranu do jeho přípravy.
- Zajistila, aby byly otázky zaměstnanosti a sociální otázky náležitě zohledňovány při posuzování politik EU a členských států, zejména v souvislosti s ekologickou a digitální transformací.
- Zapojila Výbor pro zaměstnanost a Výbor pro sociální ochranu do svých nadcházejících činností zaměřených na budování silnější sociální Evropy a plnění evropského pilíře sociálních práv.
- Podpořila Výbor pro zaměstnanost a Výbor pro sociální ochranu v jejich úsilí o zefektivnění monitorovacích nástrojů používaných v rámci evropského semestru při současném zohledňování příslušných cílů udržitelného rozvoje.
- Zveřejnila doporučení pro jednotlivé země tak, aby poskytla dostatek času pro jejich projednání na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU v rámci Rady a jejích přípravných orgánů.

VYZÝVÁ VÝBOR PRO ZAMĚSTNANOST A VÝBOR PRO SOCIÁLNÍ OCHRANU, ABY:

- Úzce spolupracovaly s Komisí na jejích nadcházejících iniciativách, které podporují zejména provádění zásad evropského pilíře sociálních práv a Zelené dohody pro Evropu, a na vypracování strategie pro období po roce 2020, aby se zajistilo řádné zvážení dopadů na zaměstnanost a sociální oblast.
- Pokračovaly v práci na vícestranném a tematickém dohledu a referenčním srovnávání a v monitorování situace v oblasti zaměstnanosti a sociální situace v členských státech a poskytovaly Radě podklady, jež poslouží jako základ pro jednání v rámci procesu evropského semestru;

- Zefektivnily své monitorovací nástroje, které slouží ke směřování úsilí členských států o vzestupnou konvergenci, a to s ohledem na Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030.
 - Úzce spolupracovaly s dalšími poradními výbory a stranami, zejména s Hospodářskými a finančními výbory, Výborem pro hospodářskou politiku, Výborem pro vzdělávání, Pracovní skupinou pro veřejné zdraví na úrovni vyšších úředníků a evropskou sítí veřejných služeb zaměstnanosti, a zajistily tak vyvážené zohlednění hospodářských a sociálních otázek, jakož i otázek zaměstnanosti v evropském semestru.
 - Nadále úzce spolupracovaly se sociálními partnery a občanskou společností s cílem podpořit účinný sociální a občanský dialog na úrovni EU i na úrovni členských států.
-